

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

18. říjen 2019

NOVINKY

Program

Mezinárodní den archeologie

19. říjen 2019

Přijďte s námi oslavit v sobotu 19. října 2019 od 14 do 16 hodin Mezinárodní den archeologie. V dětské herně RML bude připraven program pro „malé archeology“. Děti si mohou vyzkoušet odkrývání nálezů a jejich dokumentaci. Zahrát si archeologické pexeso nebo se pokusit správně časově zařadit archeologické nálezy.

(Jana Němcová)

Zimní dětská herna v muzeu

Od 26. října 2019

Oblíbená dětská herna bude opět otevřena. Nemůžete v zimě na hřiště? Nevadí, přijďte si pohrát k nám. Volné hraní a tvoření v teple muzejního sálu. Těšíme se na Vás.

(Renata Kmošková)

Otevírací doba 28. října a o podzimních prázdninách

V pondělí 28. října a o podzimních prázdninách bude pro návštěvníky otevřena nejen hlavní budova muzea se stálou expozicí a třemi výstavami, ale i Rodný byt Bedřicha Smetany.

Hlavní budova muzea

pondělí 28. října: 9–17 hod.

úterý a středa 29. –30. října: 9–12, 13–17 hod.

Rodný byt Bedřicha Smetany

pondělí 28. října: 9–12, 13–17 hod.

úterý a středa 29. –30. října: 9–12, 13–17 hod.

(Portmoneum je z důvodu generální rekonstrukce dlouhodobě uzavřeno.)

(René Klimeš)

Exteriérová putovní výstava – Toulovcovo náměstí v Litomyšli

Než přišla svoboda

1. listopad – 18. listopad 2019

Čtyři muzea zřizovaná Pardubickým krajem, mezi nimiž je i Regionální muzeum v Litomyšli, připravila pro podzim letošního roku exteriérovou putovní výstavu s názvem „Než přišla svoboda“. Ta ukáže občanům v 16 městech kraje situaci v různých oblastech života před rokem 1989 a změny, ke kterým mohlo díky sametové revoluci dojít.

„Lidská paměť je krátká a dává přednost jen těm hezkým vzpomínkám. Proto jsme se rozhodli některá fakta připomenout, a to nejen pamětníkům. Za uplynulých 30 let jsou tu další generace mladých lidí, které tu dobu nezažily, nebo byly tenkrát malé děti, a pro ně je určena především,“ říká patron výstavy, 1. náměstek hejtmána Pardubického kraje Roman Línek.

„Na dvaceti venkovních panelech jsme se spolu s kolegy a kolegyněmi z ostatních krajských muzeí a dalšími spolupracovníky pokusili vybrat to, co ve společnosti charakterizovalo období v letech 1968–1989, a to konkrétně v našem kraji. Představujeme tu různá témata, jako je například doprava, rozmístění sovětských vojsk, životní prostředí, zemědělství, fenomén panelových sídlišť ale třeba i oslavy povinných výročí či místní underground,“ prozrazuje vedoucí kurátorského týmu, ředitel Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě Jiří Junek. Zajímavé informace, které se nevešly na výstavní panely, vyšly ve speciálních novinách s názvem *Normalizační listy*, které jsou k dispozici v informačních centrech daných měst.

Vernisáže v Litomyšli na Toulovcově náměstí se uskuteční v pátek 1. listopadu. Dopolední vernisáž v 10.00 hodin je určena zejména školám, **odpolední vernisáž v 15.30 hodin** především litomyšlské veřejnosti.

Součástí dopolední vernisáže bude doprovodný program připravený Regionálním muzeem v Chrudimi a realizovaný Regionálním muzeem v Litomyšli. Návštěvníci si budou moci připomenout „mementa z období před 30 lety“ – například jak se vázal pionýrský šátek, jak těžký byl nácvik průchodu kontaminovaným pásmem, vyzkouší si dobové plynové masky a ochranné oděvy, vyplní výjezdni doložku nebo si zacvičí sestavu z jedné z posledních spartakiád.

Další informace lze nalézt na stránkách Pardubického kraje: <https://www.pardubickykraj.cz/tiskove-zpravy/104144/putovni-vystava-nez-prisla-svoboda-je-uz-na-ctyrech-mistech-kraje-k-videni?pg=1#>

Výstava byla zahájena 17. září a nyní putuje ve čtrnáctidenních intervalech po 16 městech Pardubického kraje. Termíny pro okres Svitavy:

Svitavy 18. 9. – 1. 10.

Polička 3. 10. – 15. 10.

Moravská Třebová 17. 10. – 30. 10.

Litomyšl 1. 11. – 18. 11.

30 LET SVOBODY

Pardubický kraj a jím zřizovaná muzea Vás zvou na zahájení venkovní výstavy

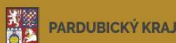
NEŽ PŘIŠLA SVOBODA

Život v době normalizace

1. 11. 2019 | 10:00 a 15:30 hodin

Litomyšl, Toulovcovo náměstí

Součástí vernisáže je doprovodný program, při kterém si návštěvníci připomenou „mementa z období před 30 lety“, jako je třeba vázání pionýrského šátku, nácvik průchodu kontaminovaným pásmem, vyzkoušení plynové masky nebo vyplnění výjezdni doložky.

(Martin Boštík)

Výstava

Konec jedné epochy. Listopad 1989 v Litomyšli

17. listopad 2019 – 12. leden 2020

Výstava seznamuje návštěvníky s obdobím od listopadu 1989 do červnových parlamentních voleb 1990. Představuje průběh událostí, které v Litomyšli vedly ke změnám v ovládnutí veřejného prostoru, z něhož byla postupně vytěšňována vládnoucí komunistická strana. Hosté mohou mj. zhlédnout řadu dobových fotografií a kreslených a tištěných plakátů, jimiž byl vyzdoben exteriér města.

Součástí výstavy jsou i dvě místní historické videonahrávky. První zachycuje demonstraci konanou 26. listopadu, druhá tzv. Svobodnou tribunu Občanského fóra, uskutečněnou za účasti herců Marty Vančurové a Jana Kačera 7. prosince 1989. Dále je ke zhlédnutí krátký film žáků ZŠ U Školek, připravený k 30. výročí listopadových událostí (viz dále).

Na odbornou část výstavy navazuje instalace interiéru, která navodí atmosféru života domácnosti v předlistopadovém období se zaměřením na studenty. Doprovodný program zahrnuje mj. Politické pexeso, oblíbenou společenskou hru, při níž si návštěvníci budou moci připomenout podoby československých politiků z přelomu 80. a 90. let 20. století, či možnost uvázat si pionýrský šátek a vyzkoušet plynovou masku.

Vernisáž výstavy, jejíž součástí bude vystoupení žáků ZŠ U Školek, kteří představí svoji videoreportáž nazvanou „Litomyšlský plyšák“. 17. listopad 1989 očima MUDr. Františka Zemana, se uskuteční 16. listopadu ve 14 hodin v Regionálním muzeu v Litomyšli. Výstava potrvá do 12. ledna 2020.

Výstava vznikla za podpory Ministerstva kultury České republiky.

Doprovodný program pro školy

Procházka výstavou

Komentované prohlídky obohacené o interaktivní prvky povede autor výstavy a muzejní pedagožka. Budou přizpůsobeny věku žáků a jsou v souladu s ŠVP a RVP.

Cílová skupina: Žáci základních, středních škol, víceletých gymnázií, speciálních škol, školní družiny.

Délka programu: 45–60 minut a dle časových možností účastníků.

Termín: Na prohlídku je potřeba se přihlásit alespoň 14 dní předem.

Kontaktní osoba pro žáky II. stupně ZŠ, SŠ a víceletá gymnázia: PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz, 461 614 626.

Kontaktní osoba pro žáky I. stupně ZŠ a speciálních škol: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, 461 615 287.

Cena: Žáci a studenti s předplacenou permanentkou mají vstup zdarma, bez předplacené permanentky je cena dle platného ceníku na pokladně muzea.

Doprovodný program pro veřejnost

Komentovaná prohlídka proběhne 15. prosince ve 14 hodin.

(Martin Boštík, Renata Kmošková, Veronika Sochůrek)

Výstava

Fenomén Igráček

3. prosinec 2019 – 1. březen 2020

Výstava *Fenomén Igráček* seznamuje dnešní děti s hračkou, která byla v 70. a 80. letech oblíbená mezi jejich rodiči. Nechybí ani legendární první postavička zedníka z roku 1976. Podstatně novějšího data jsou potom Igráčci v oblíbené dětské herně, která je nedílnou součástí výstavy.

Speciálně pro litomyšlskou výstavu byly vytvořeny dvě originální postavičky Igráčků z dílny Miroslava Svobody. Jedná se o zpodobnění dvou historických osobností, jejichž životy jsou spjaty

© Milan Mikšik

s Litomyšlím, a to šlechtičny Marie Manrique de Lary, manželky stavitele zdejšího zámku Vratislava z Pernštejna, a spisovatelky Magdaleny Dobromily Rettigové. V této souvislosti jsou prezentovány také portréty jmenovaných žen vytvořené Renatou Edlmanovou, která pro jejich ztvárnění využila techniku prošívání nástěnných textilií.

K výstavě je připraven doprovodný program pro školy a širokou veřejnost. Přijďte si k nám do muzea domalovat a dotvořit vlastního Igráčka!

Putovní výstava vznikla v Technickém muzeu v Brně v souvislosti s obnovením výroby této figurky. V současné době se realizací výstavy věnuje firma Efko.

Doprovodný program pro veřejnost

Adventní neděle v muzeu

1. prosinec, 14–17 hodin

Vernisáž výstavy Fenomén Igráček ve 14 hodin ve výstavních prostorách hlavní budovy muzea.

Vernisáž bude spojena s adventním posezením s autory výstavy a s textilní výtvarnicí Renatou Edlmanovou.

8. prosinec, 13–17 hodin

Tvořivý Igráček – výtvarná dílna pro malé i velké návštěvníky. Přijďte si domalovat a dotvořit postavičku legendárního Igráčka podle vlastní fantazie a vkusu. Postavičky bílých panáčků budou také v prodeji na pokladně muzea a mohou se tak stát originálním dárkem pod stromeček. Cena figurky bude 50 Kč.

Doprovodný program k výstavě pro školy a školky

Procházka výstavou

Komentované prohlídky výstavy muzejní pedagožkou, která vás a vaše žáky seznámí s historií této dnes již legendární hračky. Součástí procházky nebude jen koukání do vitrín, ale hlavně možnost pohrát si s Igráčky přímo ve výstavě.

Cílová skupina: žáci MŠ, ZŠ, SŠ, speciálních škol a školní družiny.

Délka programu: cca 60 minut – dle časových možností účastníků.

Termín: na prohlídku je potřeba se přihlásit 14 dní předem.

Kontaktní osoba: Renata Kmošková, e-mail: kmoskova@rml.cz (tel. 461 615 287) – žáci MŠ a ZŠ; Mgr. Alena Binarová, Ph.D. (binarova@rml.cz) – studenti SŠ.

Cena: Žáci a studenti s předplacenou permanentkou vstup zdarma, bez předplacené permanentky je cena dle platného ceníku na pokladně muzea.

(Alena Binarová)

PROBÍHÁ

Výstava

Atelier Štěpán / Doteky

5. říjen – 3. listopad 2019

„Jsem architekt a hmota a její dotek je pro mne prostředkem tvoření a zkoumání. Dotekem se hmoty uvádějí v pohyb, mění se jejich energie, jsou na začátku chemické reakce. Dotek každé dvojice je známkou napětí. Nejznámějším dotekem v umění je Michelangelovo stvoření Adama, kdy ukazováčky obou postav – Boha Otce a Adama – jsou v poloze přesně před setkáním. Velmi intenzivní přicházející krátký okamžik, ve kterém Adam dostane život.“

Kostel sv. Václava v Sazovicích

Dotek je spojený s hmatovým vjemem, může být ale i jiný. Třeba milostný, emocionální nebo symbolický. Dotek může symbolizovat propojení či akt předání, poselství. Třeba pasování na rytíře, kdy se král dotýká svým mečem ramene pasovaného hrdiny a tímto dotekem nabývá abstraktní akt reálného rozměru – je symbolický a zároveň jasný. Je to akt předání práv a povinností, který se letmým dotekem stvrzuje. Totéž můžeme sledovat při vkládání rukou při biřmování a kněžských slíbech. Předávání, přenos a poselství, které se odvíjí nepřetržitě už dvě tisíciletí od Ježíše. Skrývá se v něm něco za hranicí hmotné skutečnosti. Dotek má tedy v našem vnímání veliký význam, který se z přirozeného přenáší do symbolického. I záznam myšlenky, rukou psaný text, vzniká na hrotu tužky běžící po papíře.

Dotek je i tématem výstavy ilustrovaný na stavbách – hymnus viva a memento mori (chvalozpěv života a pamatuj na smrt).“

(Ing. arch. Marek Štěpán)

Výstava představuje práci architekta Marka Štěpána a jeho ateliéru, který se specializuje na sakrální architekturu. Oceňovaný autor realizoval v Litomyšli rekonstrukci piaristického kostela. K jeho nejznámějším dílům patří kostel sv. Václava v Sazovicích, který byl zařazen mezi deset nejlepších staveb na světě za rok 2017.

Výstava a její doprovodný program je součástí celoměstského projektu oslav Světového dne architektury ve dnech 4. – 7. října 2019, v Litomyšli již tradičně nazvaného ArchiMyšl.

ArchiMyšl 2019

(René Klimeš)

Výstavy

Litomyšlská entomologie a Fauna na poštovních známkách

14. září – 24. listopad 2019

V pátek 13. září proběhla v Regionálním muzeu od 17 hodin vernisáž dvou výstav.

První z nich – nazvaná *Litomyšlská entomologie* – seznamuje návštěvníky s významnými představiteli této vědy z Litomyšle a okolí, z nichž někteří dosáhli celostátního významu a prosluli také v zahraničí jako např. František Klapálek. Entomologii se však věnovali třeba i cestovatel Josef Kořenský nebo kynolog Karel Podhajský.

Vystaveny jsou nejrůznější pomůcky, nutné k provozování této záliby, ale především velké množství zajímavých zástupců hmyzí říše sbíraných místními entomology; a to z regionu,

České republiky i z exotických krajín celého světa.

Druhá výstava – *Fauna na poštovních známkách* – ukazuje výběr poštovních známek ze všech obydlených kontinentů, které zobrazují různé živočišné druhy – od hmyzu přes ryby a ptáky až po savce.

Autorem obou výstav, otevřených do 24. listopadu 2019, je Oldřich Pakosta, který zájemce z řad veřejnosti osobně provede na **komentovaných prohlídkách** v neděli 6. října, v sobotu 26. října a v neděli 10. listopadu (**POZOR ZMĚNA TERMÍNU**), vždy od 14 hodin. Délka prohlídky dle zájmu účastníků.

Školy se mohou objednat na prohlídky s Luborem Urbánkem – alespoň týden dopředu – na tel. 461 615 287 nebo 605 508 753 či na email pokladna@rml.cz nebo chaloupka@rml.cz. Délka prohlídky dle domluvy.

(Petr Chaloupka)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Nová expozice RML je otevřena od července 2014 – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Lektorovaný program

Udělej si vlastní sgrafito!

Unikátní projekt Regionálního muzea v Litomyšli a Městské galerie Litomyšl, při kterém si účastníci kurzu mohou vyrobit vlastní renesanční sgrafito. Vhodné pro školy, širokou veřejnost i jako dárek (zážitkový poukaz). Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/sgrafito.html>

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

29. říjen 2019 – 12. leden 2020, Technické muzeum v Brně

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2019-10-29>

Zmatené peníze

17. říjen 2019 – 26. leden 2020, Vlastivědné muzeum v Šumperku

Interaktivní numizmatická výstava o zmatcích ve financích států zapojených do první světové války s bohatým doprovodným programem – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/zmatene-penize-2019-10-17>

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00
So–Ne: 9.00–17.00
letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00
květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00
Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 287 nebo 461 616 723 (příímá linka do Rodného bytu – jen v otevírací době) nebo na info@rml.cz.

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

z důvodu rekonstrukce uzavřeno

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).
Rodný byt B. Smetany není bezbariérový (několik schodů), přístupný je pouze s vlastním asistentem.
Portmoneum není přístupné pro vozíčkáře.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Atelier Štěpán Doteky – Mgr. René Klimeš, 739 031 849, klimes@rml.cz

Archeologie - Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Litomyšlská entomologie / Zmatené peníze / Retrogaming – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice / 1989 – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Fenomén Igráček – Mgr. Alena Binarová Ph.D., binarova@email.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!